

Ärvvsaž joukkpiârpei vvpäi kk Miessi personka dd, Enontekiö kaa dd võboršee kk da kue ss.

Sää´m kiõllsuåvtõs lij tu´mmjam miõttâd ta´nni kiõllcistt –ciist Enontekiö kåå´dd joukkpiârpei´vvpäi´kk Miessja.

Tät cistt da täk skiâŋk liâ peä ´cc vue ´ddin njõđđum vuä ´ddnää ´pp; vuä ´ddču ´kk loo ´kkin, vuä ´ddtiskk da säähharne ´cc.

Peä´ccest šõddi vue´ddi miârkktõs lij peäcca seämmanallšem, ko sää´mkiõl miârkktõs sä´mmlaid da sää´mkulttuu´re. Peä´ccest šõddi vue´dd tuõ´ll'je pie´cc ceäggad da jie´llemviõkksânji, seämmanalla ko sää´mkiõll âânn sää´mkulttuur da sää´mõhttsažkåå´dd jie´llemviõkksânji. Sää´mkulttuur jie´llem-mäi´nn lij sää´mkiõl seillmõš puõ´tti puõlvvõõggid da kiõll lij sää´mkulttuur vääžnmõs vuä´ss, tõt lij sää´mkulttuur väimm. Sää´m ä´rbbteâtt lij ra´vves te´l, ko tõt lij kulttuursaž da kiõll'laž õhttvuõđâst.

Sää m kiõlltuâjj eiist miârkktõs lij u vdded tobdstõõzz sää mkiõllsaž kääzzkõõzzi da sää mkiõl staattuuzz ooudâsviikkmõõžžâst tuejjuum miõttlâž tuâjast Lää ddjânnmest.

Sää´m kiõlltuâjj-ciist miõttât Enontekiö kåå´dd joukkpiârpei´vvpäi´kk̆ Miessja puõ´ttinallšem vuâđai mie´ldd:

Joukkpiârpei´vvpäi´kk̆ Miessi lij miodlosân čoodtam tuåimmjumuužžstes saa´mi kioll'laž vuoiggâdvuodid da viikkâm ooudâs sää´mkiol staattuuzz da ton ruokkmoožž.

Joukkpiârpei´vvpäi´kk̆ Miessi lij šiogg ooudâsjoo´tti čuä´jteei to´st, moonnalla u´cc resuurssivui´m da ääi´j mie´ldd si´tkkes tuâjain vuei´tet vuäʒad äigga kookkas kuo´ddi da miarkkšoovi tuâjaid sää´mkiol se´rddmoožžâst nu´tt, što kiol iskrdeei jie´llemiiskâr lij ruokkum veä´lkos puolvvooggi tuâkka, ij-ga kioll kuoddu rainnâd.

Joukkpiârpei´vvpäi´kk Miessi lij tuåimmjam Enontekiöst 10 ee´kked da tõn äi´gǧen Miessi lij håiddam ee´jji mie´ldd âlddsin 40 sää´mpä´rnned, jooukâst liâ nijddpää´rn da ååumpää´rn. Enontekiö kå´dd kooll sää´m dommvoudda da kåå´ddest sää´mkiŏllsaž narod lij u´ccen minoritettnekken. Miessi håiddkiŏllân lij sää´mkiŏll da håiddpersonkåå´dd jie´nnkiŏll lij sää´mkiŏll. Sää´mkiŏli puŏ´ttiääi´j staanumu´šše lij vääžnai, što sää´mpäärna vuä´ʒǯe sää´mkiŏllsaž pei´vvhååid da lââ´ssen pei´vvhåidd vuâddââvv sää´mkulttuur äärvid. Päärnaivui´m tuŏjstŏŏllmen lij aaibâs vää´znai systtem'maatnalla ââ´nned sää´mkiŏl vä´lddkiŏl ra´vves staattuuzzâst huŏlkâni. Miessi personkå´dd lij oʻnnstam tän tuâjast ooudâstjooʻttjen, tõn diŏtt ko personkå´dd lij čŏnnŏŏttâm tuâjes ou´dde. Näkam personkåå´dd čŏnnŏŏttmŏŏžžin jiijjâz tuŏjju da ra´vves sää´mkiŏl- da kulttuur määngbeällsaž da lue´ʒǯjeei silttumuužžin leät čŏŏđtum puki sää´mpää´rnai kiŏll'laž vuŏiggâdvuŏđid, lokku vää´ldee´l še tŏid sää´mpää´rnaid, koin sää´mkiŏl silttumuš lij leämmaž ää´pptap. Si´tkkes tuâjain lij leämmaž vääžnai miârkktŏs sää´mkiŏl seillmŏ´šše, rämm miŏlâst vuäitam tuŏttâd, što vuâddškoou´le liâ puättam piiriee´jji sää´mkiŏllsa škooulnee´kk, kook mätt´tâtte sää´mkiŏl le´be sää´mkiŏlin.

Sää´m kiõlltuâjj-ciist jorddmõš lij kaggâd ciist vuäǯai pue´reed sää´mkiõl ou´dde tuejjeem tuâi da kaggâd pukid Enontekiö kåå´dd da jee´res ve´rǧnee´kkid pue´reed sää´mkiõl staattuuzz. Sää´m kiõlltuâjj ciist mie´ldd Enontekiö kåå´dd va´sttõs sää´mkiõllsaž kääzzkõõzzi ooudâsviikkmõõžžâst da ooudâsjuätkkjummuužžâst lâssan.

Sää´mtee´ǧǧ kiõllsuåvtõozz saaggjåå´đtee´jen tuäivam, što cistt kaaggči veâl jäänab Enontekiö kåå´dd pue´reed sää´mkiõl staatuuzz ooudâsviikkmõožž kåå´dd pukin vuä´ssvuu´din da še jee´res ve´rǧǧnee´kkid pue´reed sää´mkiõllsaž kääzzkõozzid.